

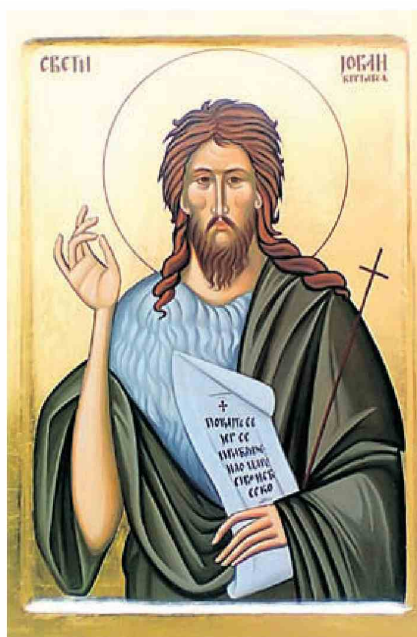
Потомци средњовековних Ивана и Јована

Презиме Јовановић представља класичан пример патронимског презимена, изведеног из имена неког од предака

Највећи број наших пријатеља, кумова, колега и рођака, презива се Јовановић: ово је најчешће презиме у Србији, а према подацима Републичког завода за статистику, изведених из Пописа 2011. године, у нашој земљи има око 120.000 Јовановића. Ово презиме представља класичан пример патронимског презимена, изведеног из имена неког од предака. Име Јован веома је раширено код свих хришћана, па старохебрејском значи „у милости бојској”, док се код Јевреја преводи са „Бог даје”.

Међу народом у Србији у средњем веку користило се име Ивац, а међу свештеништвом Јован. Тек касније су се ово име, а убрзо и презиме, раширили у народу. Занимљиво је да се Свети Јован Крститељ, који је у народу веома цњен, прославља 12 пута у години, а многи који славе овог свеца, сматрају да потичу од њега, записао је Мирослав Нишкановић у књизи „Српска презимена”.

Будући да је распрострањеност овог презимена велика, подаци о пореклу Јо-

вановића не могу се тако лако објединити. Они потичу из разних делова Србије, славе различите славе, а заинтересовани за истраживање својих корена морају се водити сазнањима о прецима и свецу којег слави породица. Нишкановић је записао да је „илузорно покушати приказати где све има Јовановића, али верујемо да је већина њих своје презиме добила у другој половини 19. века, када се у Србији дефинитивно уводе презимена”.

У прошлости су Јовановићи били веома бројни на простору некадашње војне границе, а данас их у Србији има најмање баш у пограничним пределима. Јовановића је, пише Нишкановић, у 18. и 19. веку било чак и међу богатим и угледним тршћанским трговцима. У аустроугарској војсци забележени су војници Јовановићи још у 16. веку, а записа-

5%
Јовановића
је у Попису
2011. навело
да је по
занимању
домаћин

У браку више од половине Јовановића

Више од половине Јовановића који имају 15 и више година (55 одсто) је у браку, док готово трећина (28 одсто) никада није стала пред матичара. Разведених Јовановића је око пет одсто што се поклапа са републичким просеком. Код особа које никада нису биле у браку већи је удео мушкараца (58 одсто), а далеко више жена није поново упловило у брачне воде након развода или смрти брачног партнера. У Попису 2011. подаци о брачном статусу добијени су на основу изјава грађана старијих од 15 година. Ј. П.

Брачни статус	Јовановићи		
	укупно	мушкарци	жене
Неожењен/неудата	27.8 %	32.7 %	23.1 %
Ожењен/удата	54.9 %	56.8 %	53.2 %
Удовац/удовица	11.8 %	5.7 %	17.7 %
Разведен/разведена	4.9 %	4.3 %	5.6 %
Непознато	0.4 %	0.5 %	0.4 %

Извор РЗС

Највише са дипломом средње школе

Највећи број Јовановића старијих од 15 година стекло је диплому средње школе (46,4 одсто, док је око 22 одсто завршило само основну школу. Звање академског грађанина стекло је 14,3 одсто, док 17 одсто нема ни осмогодишње образовање.

Међу особама које нису завршиле ни осам разреда већи је удео жена – 78,7

одсто. Знатно веће учешће жена примећује се и код оних са непотпуном основном школом – 61 одсто.

Већи број припадника јачег пола завршио је средњу школу, док је подједнак број жена и мушкараца стекао више и високо образовање.

Код мушкараца су најпопуларнији: економски, машински, правни и елек-

тротехнички факултет.

Жене најчешће завршавају економски факултет, економске-комерцијалне више школе, правни факултет и педагошку вишу школу.

Од око 240 Јовановића који су стекли звање магистра мушкараца је 54 одсто, док је међу око 160 доктора наука 64,2 одсто мушкараца.

но је да су, почетком 17. века, војници који носе ово презиме изведени на аустријско-славонску границу. Такође, Нишкановић је у Босни евидентирао 160 родова овог презимена. Има их у Црној Гори, а насељавали су неколико места у Херцеговини. Крајем 19. века у Београд је, пише овај аутор, долазило становништво са разних страна, жељно напредовања.

„У једном попису свечара из 1895. године налазимо 132 домаћина са презименом Јовановић. Славе 15 различитих слава, а највише Никољдан (46). Припадају свим слојевима и одражавају стање у Србији уопште”, записао је Нишкановић.

Према подацима Републичког завода за статистику, 57 одсто Јовановића никада се није селило из места рођења. У целој Србији је око 55 одсто становништва аутохтоно, док се 45 одсто њих одселило из места рођења.

Међу Јовановићима старијим од 15 година, нешто је више жена (51,1 одсто), док је број удовица са презименом Јовановић знатно већи (76 одсто) од броја мушкараца који су изгубили једног супружника (23,7 одсто).

Најчешћа занимања код Јовановића не

240
магистара

160
доктора наука

одступају знатно од републичког просека, кажу у [Заводу за статистику](#). Највећи број мушкараца Јовановића изјаснио се као узгајивач ратарских култура и поврћа, следе продавци и возачи тешких теретних возила и камиона. Јовановићке најчешће раде као продавачице, чистачице и помоћно особље, као и медицинске сестре.

Од укупног броја Јовановића, 40 одсто је економски активно. Међу њима је 58,5 одсто мушкараца и 41,5 одсто жена.

Више је економски неактивних жена (67 одсто), а међу њима највише је пензионерки, следе домаћице (око 23 одсто), затим деца млађа од 15 година (око 23 одсто).

Код мушкараца је број економски активних и неактивних уједначен, али је овде структура економски неактивних особа нешто другачија. Наиме, код економски неактивних мушкараца највећи удео је пензионера (43,4 одсто), следе деца млађа од 15 година (34,2 одсто) и ученици и студенти старији од 15 година, са 15,8 одсто. Занимљиво је да је око пет одсто мушкараца Јовановића навело да је по занимању – домаћин, тачније да обавља послове у домаћинству.

Јелена Попадић